

İrade Özerkliği Kapsamında Mk. M. 23/II Hükümü ve Karar Özgürlüğü*

Derya Ateş**

ÖZET

İrade özerkliği ilkesinin bir türü olan sözleşme özgürlüğü, bireylerin hukuki ilişkilerini diledikleri şekilde düzenleyebilme imkânını ortaya koyar. Buna göre, BK. m.19 ve m.20 hükümleri çerçevesinde bir sözleşmenin içeriği yasal sınırlar içinde özgürce belirlenebilir ve aynı düzenlemeler bu yasal sınırları ortaya koyarlar. İşte kişiliği korumaya yönelik hakların bütününe ifade eden “kişilik hakları” da bu sınırlardan biridir. Bu noktada İsviçre doktrininde kimi yazarlar İsviçre Medeni Kanunu m.27/II hükmünün (Türk Medeni Kanunu m.23/II) “sadece karar özgürlüklerini”, yani “her bireyin tabi olacağı taahhütlere kendi istediği gibi karar verebilme yetkisini” sınırladığı görüşündedirler. Söz konusu tartışmalara paralel olarak bu araştırmanın konusu öncelikle “irade özerkliği ve sözleşme özgürlüğü kavramları” ve “BK. m.19 hükmü ile MK.m.23/II hükümleri arasındaki bağlantıların” sistematik olarak incelenmesi; ardından MK.m.23/II’de yer alan düzenlemenin içerik olarak karar özgürlükleri karşısındaki değerlendirmesinin yapılmasıdır.

Anahtar Sözcükler: Sözleşme özgürlüğü, karar özgürlüğü, kişilik hakları, butlan, aşırı taahhütler

L'ARTICLE 23 ALINEA II DU CODE CIVILE, A L'INCLUSION DE L'AUTONOMIE DE LA VOLONTÉ ET LA LIBERTÉ DE LA DÉCISION

RESUME

La liberté contractuelle qui est l'un des aspects de l'autonomie de la volonté, signifie que chaque individu a la possibilité d'organiser ses relations juridique comme bon lui semble. Alors, d'après les arts 19 et 20 du Code des obligations, l'objet d'un contrat peut être librement déterminé dans les limites de la loi et les mêmes dispositions énoncent aussi, ces limites. Les droits de la personnalité qu'ils désignent l'ensemble des droits consacres pour protéger la personnalité, sont aussi l'une des ces limites. Une partie de la doctrine suisse, affirme que l'article 27 alinéa 2 CC Suisse (l'article 23 alinéa 2 du CC Turque) protège « que la liberté de décision » c'est-à-dire « la faculté pour chaque sujet de droit de décider comme bon lui semble des engagements auxquels il entend se soumettre. »

D'après ces discussions, cette étude a pour objet d'abord, l'analyse systématique des notions : « la liberté contractuelle et la liberté de la décision » et « la relation entre les arts 19 CO et 23 alinéa II CC »; et puis l'analyse de la liberté de la décision à l'égard de l'article 23 alinéa II CC.

liberté contractuelle, liberté de la décision, les droits de la personnalité, la nullité, engagement excessif

* Bu yazı hakem incelemesinden geçmiştir.

** Dr., Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi